

AIIDAI

Münchenas

Antradienis, 1946.II.19 d. /III metai/ Nr.40/77/

JAV ZONOJE YRA 406.027 IŠVIETINTI ASMENS

Stars and Stripes 1946.II.15 d. numeryje rašo: JAV užimtoje Vokietijos zonoje dar yra užsilię 406.027 išvietovinti asmenys, o 2.739.619 jau yra gražinta į jų kilimo kraštus.

Asmenų, kurie dar turės būti gražinti į savo šalis, iš viso dar yra 84.239. Tai yra buvusių prieš šalių piliečiai - bulgarai, vengrai, italai, rumunai.

Iš bendro 321.788 skaičiaus sąjunginių tautų piliečių, dabar esančių išvietovintų asmenų stovyklose, apie 198.000 yra laikomi negražintiniais arba tokiais, kurie negali arba nenori grįžti. Šie asmenys: lenkai, latviai, lietuviai, estai, slavai ir kai kurie be pilietybės asmenys turės būti apgyvendinti Vokietijoje arba kitose šalyse pagal pasirinkimą.

Iš 1.047.545 sovietų piliečių, buvusių amerikiečių zonoje karo pabaigoje 99,5 procentai jau repatrijuota.

Belgų, luksemburgiečių, olandų ir italų jau gražinta 99,9, o čekų 95,8 procentai.

Didžiausią grupę dar gražintinų asmenų sudaro lenkai, kurių stovyklose dar esama 163.378 asmenys. Karinės valdžios spėjimu, 65.000 nenori dabar grįžti į Lenkiją. Masinė lenkų repatriacija vėl bus pradėta po poros mėnesių.

TRUMPŲS ŽINIOS

- Londonas. Praėjusią savaitę Saugumo Taryba kelias dienas svarstė Sirijos ir Libano skundą. Abiejų šalių atstovai reikalavo, kad būtų iškraustyta prancūzų ir anglų kariuomenė. Libano atstovas pareiškė: svetima kariuomenė dar tebėra mūsų žemėje, nors ji ten jau nebereikalinga. Čia turime reikala su ginčo atveju, kuris gresia taikai. Pasitarimo objektu gali būti tik data, kada kariuomenė turėtų pasi-

traukti, tik abiejų kraštų vyriausybės turėtų dar kai ką apsvarstyti ir dėl kai ko susitarti. Sirijos atstovas pareiškė: esame pasiruošę su Britanijos vyriausybe tartis, tačiau kariuomenės atitraukimo klausimu neturėtų būti daugiau jokių ginčų. Kieno saugumui garantuoti ši kariuomenė dabar čia laikoma? Juk mes visi esame STO nariai.

- Vašingtonas. JAV plieno pramonės darbininkai pirmadienį vėl pradėjo darbą po to, kai Trumano pasiūlymu buvo susitarta darbininkams algos 18,5 centų pakelti į valandą.

- Paryžius. Prancūzijos ministro pirmininko Gouin pareiškimu, prancūzų pramonė šiuo metu tedirba tik 50 % pajėgumu, palyginti su 1938 m. Tada Prancūzija turėjo 19.000 lokomotyvų, šiais metais ji turėsianti vos 9.000.

- Roma. Italijoje atskiru įstatymu įvedami priverstiniai balsevimai. Už šio įstatymo priėmimą balsevo komunistai ir socialdemokratai.

- Londonas. STO pilnaities debatuose dėl maitinimo padėties pasaulyje Stetinius pareiškė, kad JAV, pravedamos taupymo akcija savo krašte, galės sudaryti išvežimui į Europą 1 milijoną tonų kviečių. Bidault pareiškė: iki derliaus nuėmimo Prancūzijai bus reikalinga 1.600.000 tonų kviečių.

- Münchenas. Iš 366 kaltinamų asmenų paprastas karinis teismas Munchene per savaitę laiko nuo š.m. vasario 2 d. iki 12 d. nuteisė 122 užsieniečius ir 113 vokiečių.

- Vašingtonas. Byrnes pasiuntė Prancūzų užsienių reikalų ministrui Bidault laišką, kuriame prašo jį panaudo-

ti visą savo įtaką, kad Prancūzijos vyriausybė padarytų trukdymų sudaryti vienai centrinei Vokietijos administracijai.

- Teheranas. Kaip pranešama, š.m. kovo 2 d. britų kariuomenė pasitrauks iš Persijos.

- Buenos Aires. 900 vokiečių kreiserio Graf Spee įgulos narių paliko uostą pakeliui į Vokietiją.

- Nančinas. Tautinė Kinijos vyriausybė yra susirūpinusi dėl sovietų kariuomenės buvimo Mandčūrijoje. Sovietų Sąjungai tuo reikalingeitoje notoje buvo atsiklausta, kada sovietų kariuomenė išeisianti iš Mandčūrijos. Į šią notą iki šiol nebuvo gauta jokių atsakymų.

- Otava. Čia buvo suinta 15 asmenų, kurie vienos svetimos valstybės naudai bandė daryti špionažą Kanados elektromagnetinių raketų fabrike.

- Vašingtonas. Byrnes ir Baruchas aplankys JAV valstybės beviešintį Churchillį pasitarti su juo politiniais klausimais.

- Višinskis reikalavo tuoju atitraukti iš abiejų šalių svetimas kariuomenes.

Prancūzijos atstovas Bidault pareiškė: Taikos dar negalima laikyti visiškai užtikrintu dalyku. Penkis metus mūsų kariuomenė saugojo abi šalis nuo karo šešėlio. Kodėl staiga dabar jos buvimas galėtų pasidaryti pavojingas taikai?

- Maskva. Rinkimuose į Aukščiausiąją Tarybą dalyvavo beveik 100 milijonų rinkikų, tai sudarė 99,5 procentus visų turinčių teisę balsuoti.

MARGASIS MŪSŲ GYVENIMAS

Müncheno I stovykloje lietuviui vasario 16 d. šventė iškilmingai. Vasario 15 d. Nepriklausomybės šventę minėjo lietuvių gimnazija. Dir. Kazlauskas savo kalboje pabrėžė, jog „laisvė Lietuvai nenukrito iš dangaus ir niekas jos mums veltui nepadovanavo, ją teko išsikovoti mūsų tėvų ir brolių krauju, prakaitu ir nepalaužia-

mu pasiryžimu Tėvynė buvo, yra ir bus mūsų širdyse". Mok. Dr. Krasauskaitė skaitė turiningą paskaitą iš lietuvių kovų praeityje siekiant laisvės. Po to buvo vaidinimas mok. Šmulkešio „Knygnešys“, o protarpiais buvo gražiai padeklamuota. Vakare įvyko šventės aktas, kuris buvo pradėtas Amerikos ir Lietuvos himnais. P. Minkūnas pareiškė, jog tuo laiku kai Jungtinės Amerikos valstybėse įvyko išsižadavimo kovos, Rytų Europoje Rusija, Vokietija, Austro-Vengrija tarp savęs pasidalino jungtinę Lenkijos-Lietuvos valstybę. Mes tikime prezidentų Vilsono ir Trumano paskelbtiems laisvės principams. Konsulas Kalvaitis savo nuosirdžioje kalboje priminė, jog švenčiant tokią šventę reikėtų padaryti apyskaitą, ko nesame padarę ir ką reikėtų geriau padaryti. Vysk. Brizgys išreiškė mintį, kad pagal Dievo Apveizdą dažnai ir blogybės savyje palaikoma neša. Budami pabėgėliais turime retos progos daug ko iš kitų pasimokyti. Stovime pačių persilaužimų gadynėje. Iš siaurumo einame į platumas. Sveikinę estų, latvių ir be pilietybės asmenų atstovai palinkėjo, kad sekančią Nepriklausomybės metinę šventę jau švestume laisvame krašte. Darniai ir pakiliai skambėjo operos solistės Vincės Jenuškaitės-Zaunienės ir stovyklos mišraus ir vyrų choro išpildomos dainos. Vasario 16 d. Müncheno Sv. Jono bažnyčioje vysk. Brizgys atlaikė iškilmingas pamaldas ir pasakė tikėjimą ir viltį stiprinantį pamokslą. Pamaldose giedojo V. Jenuškaitė ir choras. I stovykloje po piet mok. Dambrauskas skaitė išsamia ir istoriškai mokslu deklinais gerai pagrįstą paskaitą apie lietuvių kultūros poveikius praeityje ir ko galime sau laukti vertinant dabartinės būklės apyستovas. Vakare buvo suvaidintas Jer. Ignatonio „Žentas per prievartą“, kuris žiūrovams taip patiko, jog vasario 17 d. vėl buvo du kartu pakartotas. Vasario 16 diena praėjo susikaupimo ir dvasinio skaidrėjimo metuokoje.